

Dienst Regelingen
Ministerie van Economische Zaken,
Landbouw en Innovatie

> Retouradres Postbus 19530 2500 CM Den Haag

Bosschap
T.a.v. de heer E.H.T.M. Nijpels
Postbus 65
3970 DB DRIEBERGEN

Dienst Regelingen
Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Laan van NOI 131-133
2593 BM Den Haag
Postbus 19530
2500 CM Den Haag
www.minlnv.nl

Contactpersoon
Stefanie Hitzert
Specialist Uitvoering
Maatwerkregelingen

T 070 379 66 88
F 070 378 6139
ffwet@minlnv.nl

01 NOV. 2012

Betreft Goedkeuringsbesluit Gedragscode bosbeheer

Onze referentie
TRCDR/2012/1196

Geachte heer Nijpels,

Naar aanleiding van uw brief van 29 december 2009 waarin u mij, in het kader van de Flora- en faunawet, de *Gedragscode bosbeheer* aanbiedt met het verzoek deze goed te keuren, deel ik u het volgende mee. Uw verzoek betreft de verlenging van de op 2 maart 2005 goedgekeurde *Gedragscode zorgvuldig bosbeheer*. Deze is geëvalueerd en nu ter goedkeuring voorgelegd onder de naam *Gedragscode bosbeheer*.

Bijlagen
1

Deze tweede versie, de "Gedragscode bosbeheer", is opgesteld door het Bosschap met medewerking van de Algemene Vereniging Inlands Hout, de 12 Landschappen, Natuurmonumenten, SBNL (mede namens de FPG), Staatsbosbeheer en de Unie van Bosgroepen. De evaluatie van de eerste *Gedragscode zorgvuldig bosbeheer* is uitgevoerd door het Bosschap en Vogelbescherming Nederland, met medewerking van de voornoemde organisaties.

Hierbij ontvangt u het goedkeuringsbesluit voor de door u opgestelde gedragscode.

Zienswijzen

Het ontwerp van deze beschikking heeft vanaf 26 juli 2010 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Er zijn zienswijzen ingediend door SOVON, Vogelbescherming Nederland, Stichting Das & Boom, Stichting Werkgroep Roofvogels Nederland en Politie Dieren- en Milieubescherming. De ingediende zienswijzen hebben geen aanleiding gegeven om goedkeuring aan de *Gedragscode bosbeheer* te onthouden, maar hebben wel tot enige aanpassingen in de *Gedragscode bosbeheer* en het goedkeuringsbesluit geleid. De indieners van de zienswijzen zijn per brief op de hoogte gebracht van de reactie op hun zienswijzen.

Wettelijk kader

Beschermde soorten

De plantensoorten waarvoor de gedragscode is opgesteld zijn beschermde inheemse plantensoorten als bedoeld in artikel 3, lid 1, van de Flora- en faunawet.

De diersoorten waarvoor de gedragscode is opgesteld zijn beschermde inheemse diersoorten als bedoeld in artikel 4, lid 1 en 2, van de Flora- en faunawet.

Dienst Regelingen
Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Verbodsbepalingen

Op grond van artikel 8 van de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde inheemse plantensoorten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Onze referentie
TRCDR/2012/1196

Op grond van de artikelen 9, 10, 11 en 12 van de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde inheemse diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen; beschermde inheemse diersoorten opzettelijk te verontrusten; nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde inheemse diersoorten te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren; eieren van beschermde inheemse diersoorten te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Vrijstelling

Op grond van artikel 75, lid 1, van de Flora- en faunawet kan bij of krachtens een algemene maatregel van bestuur onder andere vrijstelling worden verleend van de verboden bedoeld in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet.

Gunstige staat van instandhouding

Op grond van artikel 75, lid 5, van de Flora- en faunawet wordt vrijstelling slechts verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Andere bevredigende oplossing

Op grond van artikel 75, lid 6, aanhef en onder c, van de Flora- en faunawet wordt voor soorten die zijn opgenomen op bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn, voor vogels en voor soorten die bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen¹, vrijstelling slechts verleend wanneer er, naast de voorwaarde dat geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort, geen andere bevredigende oplossing bestaat met het oog op andere belangen, genoemd in artikel 2, lid 3, van het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten Flora- en faunawet (hierna te noemen: het Besluit).

Vrijstelling op basis van een gedragscode

Op grond van artikel 16b, lid 1, sub b, van het Besluit gelden de verboden, bedoeld in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet niet bij de uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de bosbouw, mits de werkzaamheden plaatsvinden overeenkomstig een door de Staatssecretaris van EL&I goedgekeurde gedragscode.

---

¹ Bijlage I bij het Besluit vrijstelling beschermde diersoorten (Stb. 2000, 525), laatstelijk gewijzigd bij Stb. 2007, 253.

Uitzondering(en) op de vrijstelling op basis van de gedragscode

Op grond van artikel 16b, lid 3, van het Besluit geldt de vrijstelling voor het verbod bedoeld in artikel 10 van de Flora- en faunawet niet voor beschermde soorten genoemd in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn en bijlage 1 van het Besluit, indien er werkzaamheden uitgevoerd worden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw en bestendig gebruik.

Dienst Regelingen
Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Onze referentie
TRCDR/2012/1196

Goedkeuring gedragscode

Een gedragscode wordt conform artikel 16c, lid 1, van het Besluit slechts goedgekeurd indien hierin een wijze van uitvoering van werkzaamheden is beschreven, waarmee afdoende gewaarborgd is dat ten aanzien van beschermde soorten:

- a) geen benutting of economisch gewin plaatsvindt;
- b) zorgvuldig wordt gehandeld.

Zorgvuldig handelen houdt in dat van de in de gedragscode beschreven werkzaamheden geen wezenlijke invloed uitgaat op beschermde soorten en voorafgaand en tijdens de werkzaamheden in redelijkheid alles wordt verricht of gelaten om schade aan beschermde diersoorten te voorkomen.

Samenvattend geldt vrijstelling op basis van een gedragscode, indien:

- geen benutting of economisch gewin plaatsvindt;
- zorgvuldig wordt gehandeld;
- er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- er in het geval van soorten genoemd in bijlage IV van de EU-Habitatrichtlijn en bijlage 1 van het Besluit en vogels geen andere bevredigende oplossing bestaat.

Overwegingen

Reikwijdte van de gedragscode

Soorten

In het hoofdstuk 'Wettelijk kader' van de gedragscode wordt de reikwijdte ervan vastgesteld: de code spitst zich toe op soorten die in het bos voorkomen. Dit betreft voor wat 'bestendig beheer en onderhoud' tabel 2-soorten, tabel 3-soorten² en vogels.

Werkzaamheden

In hoofdstuk 'Reikwijdte' van de gedragscode wordt onder 'bestendig beheer en onderhoud' verstaan het uitvoeren van regulier (bestendig) bosbeheer. Het betreft bijvoorbeeld het vellen en uitslepen van bomen en hakhoutbeheer. Mits het hierbij gaat om werkzaamheden die steeds gericht zijn op behoud van de bestaande

---

² De verdeling van beschermde soorten in drie tabellen vloeit voort uit de LNV-brochure 'Buiten aan het werk?'

- Tabel 1 wordt gevormd door de bij ministeriële regeling aangewezen beschermde inheemse dier- en plantensoorten, zoals bedoeld in artikel 16b, tweede lid, onder a, van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten Flora- en faunawet (hierna te noemen: het Besluit);
- Tabel 2 wordt gevormd door de overige beschermde inheemse dier- en plantensoorten (uitgezonderd alle vogelsoorten), zoals bedoeld in artikel 16b, tweede lid, onder b, van het Besluit, mits zij niet tot tabel 3 behoren;
- Tabel 3 wordt gevormd door de soorten die genoemd worden in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn en de soorten die zijn opgenomen in bijlage 1, behorende bij het Besluit.

situatie zijn deze werkzaamheden naar mijn oordeel te vatten onder bestendig beheer of onderhoud in de bosbouw in artikel 16b, lid 1, onder b, van het Besluit.

Dienst Regelingen
Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Soorten genoemd in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn³

Vrijstelling voor soorten genoemd in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn kan alleen verleend worden, indien het één van de in artikel 16 van de Habitatrichtlijn genoemde afwijkingsmogelijkheden betreft. Naar mijn oordeel passen de genoemde werkzaamheden binnen de afwijkinggronden genoemd in artikel 16 van de Habitatrichtlijn. De in de *Gedragscode bosbeheer* genoemde werkzaamheden worden uitgevoerd ter bescherming van wilde flora en fauna en de instandhouding van natuurlijke habitats, in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. Op grond hiervan biedt de Habitatrichtlijn naar mijn mening ruimte om van de verbodsbepalingen af te wijken en kan voor wat betreft de in deze Gedragscode opgenomen activiteiten onverkort vrijstelling van de verboden genoemd in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet gelden, zolang de activiteiten geen ruimtelijke ontwikkeling en inrichting betreffen als genoemd in artikel 16b, lid 1, onder d, van het Besluit.

Onze referentie
TRCDR/2012/1196

Vogelrichtlijn⁴

Vrijstelling voor vogels kan alleen verleend worden, indien het één van de in artikel 9 van de Vogelrichtlijn genoemde afwijkingsmogelijkheden betreft. Naar mijn oordeel passen de genoemde werkzaamheden binnen de afwijkinggronden genoemd in artikel 9 van de Vogelrichtlijn. De in de *Gedragscode bosbeheer* genoemde werkzaamheden worden uitgevoerd ter bescherming van wilde flora en fauna en in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid. Op grond hiervan biedt de Vogelrichtlijn naar mijn mening ruimte om van de verbodsbepalingen af te wijken en kan voor wat betreft de in deze Gedragscode opgenomen activiteiten onverkort vrijstelling van de verboden genoemd in de artikelen 9 tot en met 12 van de Flora- en faunawet gelden, zolang de activiteiten geen ruimtelijke inrichting en ontwikkeling betreffen als genoemd in artikel 16b, lid 1, onder d, van het Besluit.

Bovenstaande houdt in dat ten aanzien van soorten genoemd in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn en vogels de vrijstelling alleen geldt voor bestendig beheer en onderhoud.

Deze activiteiten betreffen een voortzetting van een ter plaatse bestaande praktijk die regelmatig terugkeert en al langere tijd plaatsvindt zonder dat deze activiteiten in de weg hebben gestaan van de vestiging en het behoud van individuen van beschermde soorten in gebieden waar deze activiteiten plaatsvinden. Dit geldt ook voor soorten genoemd in Bijlage 1 bij het Besluit. De maatregelen genoemd in de Gedragscode zijn gericht op het voortzetten van deze praktijk op een wijze waardoor de soorten, net als in het verleden, niet in hun gebruik van deze gebieden wordt gehinderd.

³ Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

⁴ Richtlijn 79/409/EEG van de Raad van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand.

Verantwoordelijkheid

De gedragscode is opgesteld ten behoeve van het Bosschap, met medewerking van de Algemene Vereniging Inlands Hout, de 12 landschappen, Natuurmonumenten, SBNL (mede namens de FPG), Staatsbosbeheer en de Unie van Bosgroepen en werkzaamheden die in opdracht van of in overleg met een bosbeheerder worden uitgevoerd. Onder maatregelen 2, 3 en 7 tot en met 10 is de verdeling van verantwoordelijkheden geregeld.

Calamiteiten

In maatregel 21 wordt aangegeven dat bij het optreden van calamiteiten zoveel mogelijk gewerkt zal worden volgens de gedragscode.

Documentatie van de toepassing van de gedragscode

De vrijstelling van de verbodsbepalingen in de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet geldt slechts als aantoonbaar wordt gehandeld conform de gedragscode. De toepassing van de gedragscode moet daarom goed gedocumenteerd worden. In de gedragscode is hierin voorzien in de vorm van de 'Checklist bosbeheer'. De checklist wordt ten minste twee jaar door de beheerder bewaard.

Inventarisatie

Wijze van inventariseren en deskundigheid

Maatregel 6 van de gedragscode wordt gewijd aan het inventariseren van natuurwaarden. De wijze waarop wordt geïnventariseerd en wie daar deskundig voor is staat vermeld onder 'inventarisatie' in het hoofdstuk 'Begrippen'.

Checklist

De gedragscode bevat een 'Checklist bosbeheer' met soorten waar een inventarisatie zich minimaal op moet richten. Het betreft soorten die in een bos voorkomen.

Ten aanzien van vogels geeft u aan dat het inventariserend natuuronderzoek in ieder geval een inventarisatie omvat van broedvogels genoemd op de Rode lijst. Rode lijsten hebben een signaleringfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de Rode lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Flora- en faunawet nodig. Op de Rode lijsten staan bovendien alleen soorten die zich in Nederland voortplanten, dus geen overwinterende vogels. De opname van vogels als beschermde soorten is gebeurd in artikel 4, lid 1, onder b, van de Flora- en faunawet.

Dit betreft alle soorten vogels die van nature voorkomen op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. De Staatssecretaris van EL&I hoopt dat volgende Rode lijsten, die per soortgroep eens in de tien jaar verschijnen, korter zullen zijn dan de huidige. Het ministerie van EL&I werkt daaraan via het natuur- en soortenbeleid, maar verwacht ook van andere overheden en terreinbeherende organisaties dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de soorten die op Rode lijsten voorkomen.

Door speciale aandacht te vragen voor de soorten op de Rode lijst draagt u hieraan bij. De bescherming van de Flora- en faunawet omvat alle mogelijke in het plangebied voorkomende broedvogels. Dit geldt dus ook voor het bij wijze van voorzorg vaststellen van de aanwezigheid van broedvogels voorafgaand aan werkzaamheden. Met de inventarisatievoorschriften van de gedragscode in combinatie met het jaarrond ontzien van alle waargenomen bewoonde nesten wordt afdoende aan deze verzorgingsplicht voldaan.

Dienst Regelingen
Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Onze referentie
TRCDR/2012/1196

Actualiteit gegevens

In de gedragscode is opgenomen dat de inventarisatie plaats vindt vóór de aanvang van de werkzaamheden. Hierdoor is altijd sprake van de meest recente gegevens.

Voorzorgsmaatregelen

Wezenlijk negatieve invloed

Met een gedragscode dient door middel van zorgvuldig handelen een wezenlijk negatieve invloed op beschermde soorten te worden voorkomen. Het is de verantwoordelijkheid van de gebruiker van de gedragscode om bij elk project te beoordelen of er sprake is van een wezenlijk negatieve invloed op beschermde soorten. Of er sprake is van een wezenlijk negatieve invloed vergt een beoordeling van geval tot geval. Omdat een gedragscode juist bedoeld is om gebruikt te kunnen worden in meer gevallen, dient in de gedragscode aangegeven te worden hoe bij elk individueel project beoordeeld wordt of er sprake is van wezenlijk negatieve invloed op beschermde soorten. In de gedragscode is hierin voorzien.

Mitigerende maatregelen

In de gedragscode zijn voorzorgsmaatregelen opgenomen om (risico op) schade aan beschermde soorten te minimaliseren. Deze voorzorgsmaatregelen zijn opgenomen in maatregelen 1, 4, 5, 7, 11 tot en met 18 van de gedragscode. Daarnaast wordt in maatregel 19 aandacht besteed aan de vraag wat te doen bij onvoorziene natuurwaarden tijdens werkzaamheden.

Natuurkalender

In de gedragscode wordt geen gebruik gemaakt van (natuur)kalenders. De enige perioden die in de *Gedragscode bosbeheer* worden genoemd zijn die van het broedseizoen, te weten 15 maart tot en met 15 juli en voor de das 1 september tot en met 1 december.

Ten aanzien van vogels dient u gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Ik wijs u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aan de orde is, ongeacht de periode. Voorts wijs ik u erop dat verblijfplaatsen van vogels die hun nestplaats en de directe omgeving daarvan het hele jaar als vaste rust- en verblijfplaats gebruiken, jaarrond zijn beschermd.

In dit kader verdient het aanbeveling dat als de werkzaamheden buiten deze periode worden uitgevoerd door een deskundige wordt vastgelegd dat er geen sprake is van een broedgeval. Correcte naleving van de gedragscode biedt afdoende waarborgen dat aan deze vereisten wordt voldaan.

Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert jaar in jaar uit terug naar hetzelfde nest. De meeste vogels maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Dergelijke nesten voor éénmalig gebruik genieten de bescherming van artikel 11 van de Flora- en faunawet slechts gedurende de periode dat deze nesten in gebruik zijn. Als wordt gewerkt buiten het broedseizoen of maatregelen worden getroffen die moeten voorkomen dat vogels zich gedurende het broedseizoen op de bouwplaats vestigen, is voor deze soorten geen ontheffing nodig.

Op de volgende categorieën van nesten zijn de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet echter ook buiten het broedseizoen van toepassing:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4. Nesten van vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).

Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: oeverzwaluw) zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Deze vallen onder categorie 5.

Zie voor voorbeelden van de categorieën de bijgevoegde indicatieve vogellijst (bijlage 2) met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond zijn beschermd.

Deze bij de gedragscode 'Checklist bosbeheer' kan gebruikt worden als hulpmiddel bij het bepalen of ontheffing nodig is of dat maatregelen genomen kunnen worden om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats te behouden. De functionaliteit kan bijvoorbeeld gewaarborgd worden door het nemen van mitigerende maatregelen. Als een jaarrond beschermd nest in aangetroffen en deze door de ingreep zal verdwijnen is altijd een omgevingscheck nodig.

Door een deskundige moet dan worden vastgesteld of er voldoende gelegenheid voor de betreffende soort om zelfstandig in omgeving vervangend nest te zoeken/bouwen. Indien dit niet voor handen is, dan dient, voor zover mogelijk, alternatieve nestgelegenheid aangeboden te worden. Indien dat niet mogelijk is, dient ontheffing aangevraagd te worden. Het is de verantwoordelijkheid van de gebruiker van de gedragscode om gemotiveerd en gedocumenteerd te bepalen onder welke categorieën nest een voorkomende vogelsoort valt.

Om rekening te kunnen houden met de actuele gevoelige perioden van soorten die voorkomen in het werkgebied, raad ik u aan om een deskundige te betrekken bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden.

Dienst Regelingen
Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Beoordeling

Benutting of economisch gewin

Naar mijn oordeel vindt er bij de werkzaamheden die genoemd worden in de gedragscode geen benutting of economisch gewin plaats ten aanzien van beschermde soorten.

Onze referentie
TRCDR/2012/1196

Zorgvuldig handelen

Naar mijn oordeel wordt door het nemen van de in de gedragscode genoemde voorzorgsmaatregelen zorgvuldig gehandeld. Er wordt op passende wijze gewaarborgd dat wezenlijk negatieve invloed op beschermde soorten wordt voorkomen.

Gunstige staat van instandhouding en andere bevredigende oplossing

In het kader van de goedkeuring van de gedragscode is aan de orde of er zorgvuldig wordt gehandeld en of er geen benutting of economisch gewin plaatsvindt ten aanzien van beschermde soorten. Bij een correcte naleving van de gedragscode is gewaarborgd dat de betreffende maatregelen geen wezenlijke invloed kunnen hebben op soorten. De gebruiker van de gedragscode maakt immers ter zake een beoordeling door invulling van de Checklist bosbeheer. Vervolgens worden de voorzorgsmaatregelen daarop afgestemd. De gunstige staat van instandhouding van de soorten wordt daarmee gewaarborgd. In de fase van planning van werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met de vraag of er een andere bevredigende oplossing bestaat voor de werkzaamheden. Ik raad u dan ook aan om dit aspect in een vroeg stadium van de planvorming te beoordelen en om de besluitvorming hieromtrent te documenteren.

Zorgplicht

Ik wil u er op wijzen dat voor alle soorten de zorgplicht ex artikel 2 van de Flora- en faunawet geldt, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling op grond van een goedgekeurde gedragscode. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te voorkomen.

Conclusie

Gezien bovenstaande overwegingen en met inachtneming van en met inachtneming van de aanbevelingen, ben ik van mening dat de gedragscode een werkwijze voorschrijft die voldoet aan de vereisten in artikel 16c van het Besluit.

Derhalve keur ik de *Gedragscode bosbeheer* goed.

Beperkingen van de gedragscode

De vrijstelling op basis van deze goedkeuring geldt overigens alleen voor die werkzaamheden en die soorten waarvoor in de gedragscode voorzorgsmaatregelen zijn opgenomen.

Een goedgekeurde gedragscode op grond van de Flora- en faunawet treedt niet in de plaats van een passende beoordeling met betrekking tot de instandhouding van habitats (gebiedsaspect) die mogelijk aan de orde is indien de voorgenomen werkzaamheden plaats vinden in of in de nabijheid van een Habitatrichtlijngebied of een Vogelrichtlijngebied.

Dienst Regelingen
Team Vergunningen en
Ontheffingen Uitvoering

Ook is een goedgekeurde gedragscode geen indicatie voor de uitkomst van een eventuele toets Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijn. Het soortenaspect - inclusief bijlage IV van de Habitatrichtlijn - is een onderwerp van de Flora- en faunawet, terwijl het gebiedsaspect expliciet aan de orde is bij de passende beoordeling conform Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Het gebiedsaspect van voornoemde Europese richtlijnen is geregeld in de Natuurbeschermingswet 1998. Het bevoegde gezag voor het aanvragen van een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 zijn de gedeputeerde staten van de provincie waar het project wordt uitgevoerd.

Onze referentie
TRCDR/2012/1196

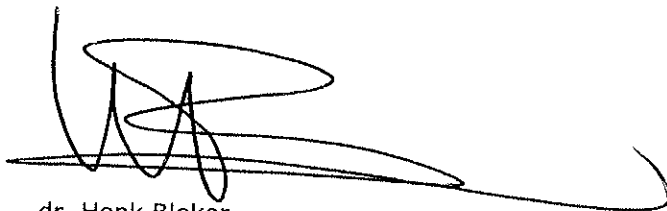
Duur geldigheid van de gedragscode en evaluatie

De goedkeuring geldt voor een periode van vijf jaar, gerekend vanaf het moment van goedkeuring. Op basis van een door de het Boschap, met medewerking van de Algemene Vereniging Inlands Hout, de 12landschappen, Natuurmonumenten, SBNL (mede namens de FPG), Staatsbosbeheer, de Unie van Bosgroepen uitgevoerde evaluatie van de doeltreffendheid en werkbaarheid van de gedragscode, zal de Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie na die periode een besluit nemen over verlenging van de goedkeuring. Vanuit ecologisch perspectief is vooral de vraag relevant of de uitgevoerde maatregelen het gewenste effect gehad hebben op de beschermde soorten. Ik raad gebruikers van deze gedragscode daarom aan om de ter plaatse aanwezige populatie(s) van de beschermde soorten en de effectiviteit van de uitgevoerde maatregelen te laten monitoren door een deskundige.

Op grond van artikel 16c, lid 2, van het Besluit kan het goedkeuringsbesluit worden ingetrokken indien naar het oordeel van de Staatssecretaris van EL&I de instandhouding van de soorten, bedoeld in artikel 16b, lid 2, onderdeel b, of de trend in de staat van instandhouding van deze soorten daartoe noodzaak.

Beroepschrift

Binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is gepubliceerd kunnen belanghebbenden een beroepschrift indienen bij de sector bestuursrecht van de rechtbank binnen het rechtsgebied waarvan de indiener van het beroepschrift zijn woonplaats in Nederland heeft.

dr. Henk Bleker

Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie